

STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRAS

ALYTAUS KOLEGIJOS
BENDROSIOS PRAKTIKOS SLAUGOS
KETINAMOS VYKDYTI STUDIJŲ PROGRAMOS
VERTINIMO IŠVADOS

Grupės vadovas: Rita Liepuonienė

Grupės nariai: Emilija Tamašauskienė

Vilnius
2016

DUOMENYS APIE ĮVERTINTĄ PROGRAMĄ

Studijų programos pavadinimas	Bendrosios praktikos slauga
Studijų sritis	Biomedicinos mokslai
Studijų kryptis (šaka)	Slauga (B700)
Studijų programos rūšis	Koleginės studijos
Studijų pakopa	Pirmoji
Studijų forma (trukmė metais)	Nuolatinė (3,5 m.)
Studijų programos apimtis kreditais	210
Suteikiamas laipsnis ir (ar) profesinė kvalifikacija	Slaugos profesinis bakalauras, bendrosios praktikos slaugytojas

TURINYS

I. ĮŽANGA	4
II. PROGRAMOS ANALIZĖ	4
2.1. Programos tikslai ir studijų rezultatai	4
2.2. Programos sandara.....	7
2.3. Personalias	13
2.4. Materialieji ištekliai.....	15
2.5. Studijų eiga ir jos vertinimas	16
2.6. Programos vadyba	19
III. REKOMENDACIJOS	20
IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINMAS.....	22

I. ĮŽANGA

Ketinamą vykdyti studijų programą *Bendrosios praktikos slauga* (toliau – Programa), kurią numato įgyvendinti Alytaus kolegija (toliau – AK), vertino Studijų kokybės vertinimo centro (toliau – SKVC) sudaryta ekspertų grupė. Išorinio vertinimo tikslas – atlikti studijų programos kokybės analizę bei pateikti rekomendacijas studijų programai tobulinti. Vertinant Programą buvo remiamasi AK pateiktu ketinamos vykdyti studijų programos aprašu (toliau – Programos aprašas) ir 2016 m. gegužės 31 d. vykusio ekspertų vizito į AK rezultatais.

Išorinį vertinimą ekspertų grupė pradėjo nuo Programos aprašo ir jo priedų nagrinėjimo. Programą vertinant vadovautasi kolegines studijas reglamentuojančiais dokumentais, Ketinamos vykdyti studijų programos aprašo rengimo, jos išorinio vertinimo ir akreditavimo metodika (toliau – Metodika), patvirtinta SKVC direktoriaus 2013 m. balandžio 22 d. įsakymu Nr. V-23, Europos Parlamento ir Tarybos 2013 m. lapkričio 20 d. direktyva 2013/55/ES, 2015 m. gruodžio 22 d. Lietuvos Respublikos Reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo Nr. X-1478 pakeitimo įstatymu Nr. XII-2233, Slaugos krypties aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. liepos 23 d. įsakymu Nr. V-803, kitais išoriniam vertinimui reikalingai dokumentais.

2016 m. gegužės 31 d. vyko ekspertų grupės vizitas į AK, kur ekspertai susitiko su AK administracija, Programos aprašo rengimo grupe, dėstytojais, socialiniais partneriais, susipažino su materialine baze. Vizito pabaigoje administracijos atstovai, Programos aprašo rengimo grupė ir dėstytojai buvo supažindinti su bendraisiais ekspertų grupės pastebėjimais ir apibendrinimais.

2016 m. birželio mėn. ekspertų grupė parengė ir SKVC pateikė Programos vertinimo išvadų projektą su rekomendacijomis, kurias Programos rengėjai turėjo įgyvendinti per 10 darbo dienų nuo išvadų projekto išsiuntimo jiems dienos bei pateikti savo pastabas dėl išvadų projekte pastebėtų faktinių klaidų. 2016 m. birželio 20 d. Programos rengėjai pateikė Programos pataisymus pagrindžiančius dokumentus. Ekspertų grupė susipažino su Programos pataisymais ir pateikia galutines Programos vertinimo išvadas.

II. PROGRAMOS ANALIZĖ

2.1. Programos tikslai ir studijų rezultatai

Programos tikslas „Parengti bendrosios praktikos slaugytoją, gebantį įvairių lygių asmens sveikatos priežiūros, socialinės globos įstaigose, sanatorijose ir ligonio namuose (integralioji slauga) visuose slaugos proceso etapuose slaugyti įvairaus amžiaus sveiką ar sergantį asmenį, šeimą ir bendruomenę, demonstruoti kritinį mąstymą, socialinį atsakingumą, savarankiškumą,

gebėjimą dirbti komandoje, holistinį požiūrį, mokslu pagrįstą praktinę veiklą“ aiškiai suformuluotas, vadovaujantis *Slaugos studijų krypties aprašu* (2015-07-23 d. Nr. V-803), tikslus, atspindi pagrindines slaugytojo kompetencijas, atitinka studijų rūšį ir pakopą.

Programos studijų rezultatai taip pat suformuluoti pagal *Slaugos studijų krypties aprašą*, tačiau ekspertams abejonių sukėlė kai kurių *Slaugos studijų krypties apraše* pateiktų studijų rezultatų apjungimas, dėl to studijų rezultatai tapo per platūs, sunkiai pamatuojami ir pasiekiami. Pavyzdžiui, minėtame krypties apraše studijų rezultatai „Žino nacionalinę ir tarptautinę sveikatos politiką“ ir „Žino profesinės veiklos ir atsakomybės ribas, taiko sveikatos teisės aktų ir profesinės etikos dokumentų nuostatas slaugos praktikoje, teikia profesinę informaciją savo kompetencijos ribose“ yra apjungti (Programos 1 studijų rezultatas), nors skiriasi savo turiniu. Studijų rezultatai, skirti studento specialiesiems gebėjimams ugdyti, apima kelias skirtingas būsimą specialisto veiklos sritis. Pavyzdžiui, „Geba vertinti paciento, šeimos, bendruomenės slaugos poreikius ir planuoti bei administruoti slaugą, atlikti ir vertinti slaugos veiksmus bei procedūras, argumentuotai pagrįsti sprendimų priėmimą profesinės veiklos situacijose“ (Programos 4 studijų rezultatas). Šis studijų rezultatas turėtų būti siekiamas per skirtingus studijų krypties dalykus ir profesinės veiklos praktikas. Tas pats pasakytina ir apie Programos 5 studijų rezultatą. Ekspertų susitikimų AK metu tiek Programos rengimo grupė, tiek dėstytojai neargumentavo tokio pasirinkimo.

Teisės aktų, kuriais vadovautasi rengiant Programos aprašą, sąrašė (Programos aprašo 9 priedas) ekspertai pasigedo 2015 m. gruodžio 22 d. priimto *Lietuvos Respublikos reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo NR. X-1478 pakeitimo įstatymo* Nr. XII-2233, perkeliančio į Lietuvos Respublikos nacionalinę teisę *Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvos 2013/55/ES* nuostatas, Sveikatos apsaugos ministro 2016 m. vasario 10 d. įsakymu V-222 patvirtintų *Nacionalinės slaugos politikos 2016-2025 metų gairių*, Sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 8 d. įsakymu Nr. Nr. V-591 patvirtintos *Lietuvos medicinos normos MN 28:2011*, reglamentuojančios bendrosios praktikos slaugytojo teises, pareigas, kompetenciją ir atsakomybę. Tačiau reikia pažymėti, Europos Parlamento ir Tarybos Direktyva 2013/55/ES kitur programos aprašo tekste yra minima. Kiti Programos aprašo 9 priede pateikti dokumentai (9-14 šaltiniai) labiau tinka dalykų studijoms nei Programos aprašui rengti.

Programos apraše pateikta informacija apie Programos poreikį įtikinamai patvirtinta ir papildyta susitikimų tiek su socialiniais partneriais, tiek su kitomis grupėmis metu. Programa orientuota į darbo rinkos poreikius. Pietų Lietuvos regione slaugos specialistai iki šiol nebuvo rengiami. Alytaus regiono plėtros taryba pritaria naujo Sveikatos priežiūros fakulteto įkūrimui Alytaus kolegijoje. Alytaus miesto savivaldybės taryba Alytaus kolegijai 2016 m. skiria 100 000 Eurų *Bendrosios praktikos slaugos* studijų programos materialinės bazės stiprinimui.

Pataisymai atlikti atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas

Programos studijų rezultatai išskaidyti į smulkesnius studijų rezultatus. Pirmas studijų rezultatas išskaidytas į „Žino nacionalinės ir tarptautinės sveikatos politikos nuostatas“ (1) ir „Žino profesinės veiklos ir atsakomybės ribas, taiko sveikatos teisės aktų ir profesinės etikos nuostatas slaugos praktikoje, konsultuoja profesinės kompetencijos ribose“ (2); Ketvirtas studijų rezultatas išskaidytas į „Geba vertinti paciento, šeimos, bendruomenės slaugos poreikius, planuoti slaugą“ (5) ir „Geba atlikti ir vertinti slaugos veiksmus ir procedūras, argumentuotai pagrįsti sprendimų priėmimą profesinės veiklos situacijose“ (6); Penktas studijų rezultatas išskaidytas į „Geba parengti pacientus instrumentiniams tyrimams ir gydomosioms intervencijoms“ (7) ir „Geba atpažinti gyvybei pavojingas būkles, jas įvertinti ir tinkamai į jas reaguoti, suteikti būtinąją medicinos pagalbą ūmių būklių ir traumų atvejais“ (8). Suformuluotas naujas studijų rezultatas: „Geba taikyti slaugos administravimo principus slaugos praktinėje veikloje“.

Vis tik atkreiptinas dėmesys, kad Programos apraše (1 lentelė) studijų rezultatas „Žino nacionalinės ir tarptautinės sveikatos politikos nuostatas“ siejamas tik su vienu studijų dalyku „Medicininė biochemija“. Šio dalyko turinys neatspindi pirmojo Programos studijų rezultato. Be to, dalyko apraše pateikti visiškai kiti Programos studijų rezultatai. Dalyko „Sveikatos psichologija ir sociologija“ apraše bei Programos aprašo 1 lentelėje taip pat nurodyti skirtingi studijų rezultatai.

Ekspertai abejoja, ar tinkamai prie Programos studijų rezultatų nurodyti kai kurie studijų dalykai (pavyzdžiui, 4 studijų rezultatui pasiekti numatyti studijų dalykai *Mikrobiologija ir infekcijų kontrolė, Akušerinė slauga*).

Programos rengėjai pateikė papildytą teisės aktų sąrašą, kuriais vadovautasi rengiant Programos aprašą.

Pagrindinės srities stiprybės:

Programos poreikis pagrįstas.

Programos tikslas, studijų rezultatai aiškūs, atitinka *Slaugos studijų krypties aprašą*, dera su suteikiama kvalifikacija ir studijų pakopa.

Pagrindinės srities silpnybės:

Studijų rezultatų ir studijų dalykų sąsajos.

2.2. Programos sandara

Programos sandara atitinka formaliuosius koleginių studijų programoms keliamus reikalavimus, išdėstytus *Laipsnį suteikiančių pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų programų bendrųjų reikalavimų apraše*, patvirtintame Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010 m. balandžio 9 d. įsakymu Nr. V-501. Programa taip pat grindžiama *Slaugos studijų krypties aprašu*.

Programą sudaro 210 kreditų, iš jų bendriesiems koleginių studijų dalykams skiriama 18 kreditų, studijų krypties dalykams – 183, studentų pasirenkamiems dalykams – 9 kreditai.

Programoje numatyta 11 praktiku, kurių apimtis – 87 kreditai. Slaugytojų rengimą reglamentuojančiuose aukščiau minėtuose europiniuose ir nacionaliniuose teisės aktuose numatyta, kad bendrosios praktikos slaugytojų rengimas apima 4600 valandų teorinio ir klinikinio rengimo, kur klinikinis rengimas turi sudaryti ne mažiau kaip pusę bendros studijų apimties. „Klinikinis rengimas – slaugytojų rengimo dalis, kurio metu rengiami slaugytojai kaip komandos nariai, turintys tiesioginių kontaktų su sveikais arba sergančiais asmenimis ir (arba) bendruomene (...), mokosi organizuoti, atlikti ir vertinti reikiamą visavertę slaugą“. Programoje praktikos sudaro 2320 val., tačiau į šį skaičių įeina 290 val. konsultacijų ir 870 val. savarankiško darbo. Realiai tiesioginiam kontaktui, kaip buvo minėta aukščiau, su sveikais arba sergančiais asmenimis ir (arba) bendruomene lieka tik 1160 val., todėl tai neatitinka minimalių slaugytojų rengimo reikalavimų.

Studijų plane pasigendama sociologijos dalyko, administravimo principai taip pat mažai atskleidžiami dalykų tematikoje. Tai reglamentuojama 2015 m. gruodžio 22 d. LR Reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo Nr.X-1478 pakeitimo įstatyme Nr. XII-2233.

Programoje nurodyti trys bendrieji koleginių studijų dalykai, ekspertų nuomone, yra labiau susieti su studijų krypties dalykais (Profesinė etika, Sveikatos psichologija, Aplinkos ir žmonių sauga). Alternatyviai pasirenkami studijų dalykai *Kalbos kultūra / Tarpkultūrinė komunikacija* turėtų siekti tų pačių rezultatų.

Studijų plane pasigendama dalykų dėstymo nuoseklumo: pradedama nuo seno žmogaus, terapinės slaugos (2 semestras), o tik 3 semestre siekiama akušerinės, vaiko slaugos dalykų rezultatų. Susitikimo su Programos aprašo rengimo grupe metu nepaaiškėjo, kokia buvo studijų plano rengimo „filosofija“ – nuo sveiko prie sergančio, nuo vaiko prie seno žmogaus ar kt.

Ekspertų nuomone, studijų dalykas *Profesinė etika* (1 semestras) numatytas dėstyti per anksti, o studijų dalykas *Informacinės technologijos medicinoje* (4 semestras) turėtų būti dėstomas anksčiau, nes šio dalyko žinios ir gebėjimai svarbūs kitiems studijų rezultatams pasiekti. Dalykas *Sveikatos mokymas* (7 semestras) taip pat turėtų būti dėstomas anksčiau, nes

studentų žinios, įgyta patirtis taikytina planuojant bei vykdant sveikų ir sergančių asmenų priežiūrą. Ne visada stebima sąsaja tarp teorinio ir praktinio mokymo – *Bendruomenės slaugos praktika* numatyta ketvirtame semestre, o studijų dalykas *Bendruomenės slauga* – penktame semestre.

Didžioji dauguma studijų dalykų yra 3 kreditų apimties (iš 29 studijų dalykų, neįskaitant praktikų, 24 skirta po 3 kreditus). Ekspertų nuomone, kai kuriuos studijų dalykus tikrai tikslinga apjungti, taip siekiant užtikrinti studijų integralumą ir nuoseklų studijų rezultatų siekimą. Pavyzdžiui, Programoje atskirai numatyti terapinei slaugai priklausantys studijų dalykai *Kardiologinė slauga* ir *Pulmonologinė slauga*, jiems skiriant po 3 kreditus, galėtų būti integruoti ar įterpti į studijų dalyką *Terapinė ir geriatrinė slauga*. Tuo tarpu studijų dalyko *Higiena ir infekcijų kontrolė* apimtis (6 kreditai) gal ir per didelė. Studijų dalykui *Vaiko sveikatos priežiūra ir slauga* skiriami tik 3 kreditai. *Kardiologinė slaugos praktika*, kuriai skirti 6 kreditai, taip pat galėtų būti integruota į *Terapinės slaugos praktiką*. *Kardiologinės slaugos* praktikos apraše nurodyti praktikos rezultatai yra bendro terapinio pobūdžio, praktikos vieta neatitinka praktikos pavadinimo. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad kai kurių studijų dalykų apimtis labai maža lyginant su nagrinėjama tematika. Nelabai aiškus į vieną 3 kreditų dalyką sujungimas tokių disciplinų, kaip medicininė mikrobiologija, biochemija ir parazitologija. Susitikimų metu AK atstovai iš dalies sutiko su šiais pastebėjimais.

Studijų **dalyku aprašai** parengti pagal vieningą formą, tačiau informacija pateikta skirtingu lygmeniu. Baigiamojo darbo ir kvalifikacinio egzamino aprašai nepateikti.

Studijų dalykų aprašuose rekomenduotina nurodyti dalyko vietą semestre. Kai kuriuose aprašuose netiksliai nurodytas būtinas pasirengimas dalyko studijoms. Kai kurie reikalingi išklaudyti dalykai numatyti vėlesniame semestre (pavyzdžiui, reikalaujamas būtinas pasirengimas studijų dalyko *Bendroji slauga* studijoms), reikalaujamų dalykų nėra studijų plane (pavyzdžiui, reikalavimas *Akušerinės slaugos ir vaiko sveikatos priežiūros praktikai*) ir kt.

Kai kuriuose dalykų aprašuose pratybų tematika pateikiama, kai kuriuose – ne.

Bendrai daugumos studijų dalykų temos labai plačios (pavyzdžiui, studijų dalyko *Sveikatos psichologija* 1 ir 2 temos, o skiriama po 0,5 val.). Labai plačios temos dalyke *Vaiko sveikatos priežiūra ir slauga*, o teorijai skirtos tik 8 val., todėl temoms tenka po 0,5 ar 0,25 val. Valandos dalys (0,25, 0,5, 0,75) yra nurodytos prie daugelio studijų dalykų temų. Ekspertai atkreipė dėmesį, kad Programos dalykų tematika pagrįsta daugiau biomedicininio modeliu, daug kalbama apie susirgimus, simptomus, diagnostiką, gydymą. Plačios temos ir labai mažas joms skirtų valandų skaičius gali sudaryti paviršutiniškų studijų įvaizdį, taip pat labai padidina studentų krūvį. AK atstovai sutiko su tokiu pastebėjimu.

Daugumos bendrųjų koleginių ir studijų krypties dalykų kontaktinio ir savarankiško darbo santykis yra 1:1. Tuo tarpu studijų dalyke *Farmakologija* kontaktinio darbo numatyta gerokai daugiau. Šiame dalyke savarankiškam darbui gal būtų tikslinga skirti daugiau nei 9 val.

Kai kuriuose aprašuose savarankiško darbo temos pakartoja studijų dalyko temų sąrašą, kitur formuluojamos kitos temos. Kai kurių studijų dalykų tas pats studijų rezultatas pakartojamas ir priskiriamas prie skirtingų studijų programos rezultatų (pavyzdžiui, studijų dalykai *Medicininė biochemija, mikrobiologija ir parazitologija, Klinikinė biofizika ir radiologija, Kardiologinė slauga*).

Studijų dalykų aprašuose pasitaiko neužpildytų skyrių (pavyzdžiui, studijų dalyko *Pulmonologinė slauga* apraše nepateikiamas kaupiamasis vertinimas).

Daugelio studijų dalykų **tikslai** pradedami sakiniu „Suteikti teorinių žinių bei praktinių įgūdžių, būtinų studijuojant bendrosios praktikos slaugos studijų programą“. Dalykų tikslus reikėtų sukonkretinti, adaptuoti kiekvieno dalyko studijų rezultatams.

Daugelyje studijų dalykų vieni **studijų rezultatai** orientuoti į studentą („Suvokti...), kiti – į dėstytoją („Supažindinti ...“) (pavyzdžiui, studijų dalykuose *Profesinė etika, Sveikatos psichologija, Anatomija, fiziologija ir patologija*). Studijų rezultatams formuluoti dažnai vartojami sunkiai pamatuojami veiksmažodžiai „pateikti, įsisavinti, suprasti“.

Pastebima, kad kai kurių studijų dalykų rezultatų formuluotės itin plačios, abstrakčios, sunkiai pamatuojamos (pavyzdžiui, *Vertinti organizmą ir jame vykstančius procesus kaip vieną nedalomą vienetą, žvelgti į esamą problemą plačiai, nesusikoncentruojant tik į vieną probleminį tašką*), nesusiskaidytos, nederančios su Programos studijų rezultatais (pavyzdžiui, *projektuoti, realizuoti duomenų bazines; diegti, koordinuoti socialinių paslaugų pagyvenusiems žmonėms teikimą*).

Studijų dalykų rezultatai ir jiems pasiekti formuluojamos studijuojamo dalyko temos tarpusavyje ne visada dera (pavyzdžiui, studijų dalyke *Vaiko sveikatos priežiūra ir slauga*).

Studijų dalyko *Dietetika* studijų rezultatai labiau tiktų dietetikos specialistams, todėl kelia abejonę, ar jie tinkami ugdant slaugytojo kompetencijas.

Kartais to paties dalyko aprašuose du kartus kartojasi tie patys dalyko studijų rezultatai (pavyzdžiui, studijų dalykuose *Higiena ir infekcijų kontrolė, Bendruomenės slauga ir kt.*).

Kai kurių dalykų studijų rezultatai nederą su Programos studijų rezultatais (pavyzdžiui, studijų dalyko *Aplinkos ir žmonių sauga* rezultatas „Taikys saugos priemones, sprendžiant elektrosaugos, ergonomikos, priešgaisrinės saugos, aplinkosaugos klausimus“ nederą su 3 studijų programos rezultatu; *Bendruomenės slaugos praktikos* studijų rezultatas „Atliks slaugos manipuliacijas ir organizuos įvairių amžiaus tarpsnių bendruomenės pacientų slaugos procesą“ nesisieja su 7 studijų programos rezultatu), nepasiekiamas, pavyzdžiui, *Terapinės slaugos*

praktikos (tai pirmoji studentų praktika), vienas iš dalyko rezultatų – „Spręsti slaugos vadybos problemas ir planuoti pokyčių etapus“.

Nagrinęjant studijų **dalyku tematiką**, kyla klausimas dėl kai kurių temų pagrįstumo, jų ryšio su studijų rezultatais ir būsima rengiamo specialisto profesine veikla.

Neaišku, kodėl išskirti kai kurie susirgimai studijų dalyke *Vaiko sveikatos priežiūra ir slauga* (Tema: *Endokrinologiniai vaikų susirgimai. Mažaūgiškumas. I tipo CD. Insulino terapija, medikamentai ir mityba*).

Kai kurios studijų dalyko *Klinikinė biofizika ir radiologija* temos nekonkrečios, nelabai derančios su dalyko pavadinimu. Kai kurie studijų rezultatai mažai siejasi su būsima slaugytojo profesine veikla („*Tirti pagrindinius gyvosios gamtos reiškinius, jų dėsningumus*“). Nevienodai formuluojamos temos ir kalbant apie skirtingą patologiją studijų dalyke *Anatomija, fiziologija ir patologija* (14-16 temos). Neaišku, kodėl siekiant dalykų studijų rezultatų pasirinkta kai kuri dalykų tematika (pavyzdžiui, studijų dalyko *Aplinkos ir žmonių sauga* 4 temos praktiniai darbai).

Studijų dalyko *Farmakologija* dalyko temos formuluojamos neaiškiai, netiksliai (pavyzdžiui, *Endokrininę nervų sistemą veikiančys vaistai slaugytojos darbe*). Dalyko *Sveikatos psichologijos* temų sąrašas visiškai atitinka vadovėlio „Sveikatos psichologija“ turinį.

Studijų dalyko *Sveikatos mokymas* tematika žymiai platesnė nei dalyko pavadinimas. Ekspertų nuomone, sveikų ir sergančių asmenų bei bendruomenės sveikatos ugdymas – neatsiejama bendrosios praktikos slaugytojo veiklos sritis, todėl labai svarbu suteikti sveikatos edukologijos, sveiko ir sergančio asmens mokymo žinių ir gebėjimų, tuo tarpu studijų dalyko *Sveikatos mokymas* tematika susijusi su visuomenės sveikatos samprata, koncepcijomis, visuomenės sveikatos stiprinimu.

Nei vienas studijų dalykas studentų nesupažindina su ligų prevencija, jos lygiais, nacionalinėmis prevencinėmis programomis. Pasigendama studijų dalyko, susijusio su sveikatos priežiūros ir slaugos administravimu. Todėl abejojama, ar gali būti pasiektas studijų rezultatas „*Taikyti slaugos administravimo principus slaugos praktinėje veikloje*“. Galbūt naujame *Administravimo* studijų dalyke galėtų būti ir medicinos audito temos, kurioms yra skirtas atskiras studijų dalykas *Medicinos auditas*. Atsižvelgiant į sveikatos sektoriaus vystymosi perspektyvas, gal tikslinga įtraukti ir verslumo ugdymo pagrindus.

Kai kurios studijų dalykų *IT taikymas medicinoje* (2-6 temos) ir *Profesinė užsienio kalba* (7 tema) temos galbūt jau buvo atitinkamų vidurinio lavinimo mokomųjų dalykų programose.

Pastebimas kai kurių temų pasikartojimas (pavyzdžiui, studijų dalykuose *Terapinė ir geriatrinė slauga* bei *Gerontologija*, *Dietetika* ir *Anatomija, fiziologija ir patologija*, *Kardiologinė slauga* ir *Anatomija, fiziologija ir patologija*).

Kai kurių dalykų tematika neatspindi disciplinos turinio pavyzdžiui, studijų dalyke *Medicininė biochemija, mikrobiologija ir parazitologija* nenumatoma nagrinėti angliavandenių ir lipidų, šio studijų dalyko laboratoriniai darbai neatspindi naujausių biochemijos diagnostinių metodų, bet mokoma (?) atlikti tyrimą rankiniu būdu. Nekalbama ir apie slaugytojo vaidmenį tyrimų ikityriminiame (preanalitiniame) etape.

Studijų dalyko *Higiena ir infekcijų kontrolė* tematikoje pasigendama daugiau higienos temų (aktualu – rankų higiena).

Studijų dalyke *Medicininė biochemija, mikrobiologija ir parazitologija* studijuojami tik oro-lašelinio būdu ir kontaktiniu būdu plintančių mikroorganizmai, tuo tarpu plintantys kitais būdais nenagrinėjami.

Studijų dalykų studijoms rekomenduojama gana sena literatūra (1996, 1999, 2000 m.), kai kuriuose aprašuose kaip privalomi šaltiniai nurodomi moksliniai straipsniai. Kai kada studijų dalyko apimties ir literatūros šaltinių santykis netinkamas (pavyzdžiui, 3 kreditų studijų dalyko *Pulmonologinė slauga* studijoms numatyta 11 šaltinių).

Daugelis aukščiau išdėstytų dalykų apibendrintai buvo aptarti su Programos rengėjais. Jie iš esmės sutiko su minėtais pastebėjimais.

Pataisymai atlikti atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas

Pataisymai, atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas, atlikti iš dalies.

Koreguotas studijų planas. Bendrieji koleginių studijų dalykai sudaro 15 kreditų (buvo 18 kreditų). Dalykas *Sveikatos psichologija ir sociologija* (dalykas *Sveikatos psichologija* buvo papildytas sociologijos temomis) perkeltas į studijų krypties dalykus. Rengėjams suformulavus numatomą studijų rezultatą „*Geba taikyti slaugos administravimo principus slaugos praktinėje veikloje*“, įvestas naujas studijų krypties dalykas *Slaugos teisė ir administravimas*. Taip pat įvesti du nauji pasirenkamieji dalykai *Medicinos auditas* ir *Medicinos statistika*. Tačiau šie alternatyvūs dalykai siekia skirtingų studijų rezultatų. Dalykas *Medicinos auditas* siekia 2, 6, 10 ir 14 studijų rezultatų, dalykas *Medicinos statistika* – 3 ir 10.

Studentų praktiniam mokymui skirta 90 kreditų. Tačiau ekspertai pastebėjo neatitikimus: studijų plane klinikiniam praktiniam mokymui (profesinės veiklos praktikoms) skirta 2320 val., praktikų aprašuose studijų dalyko turinio lentelėse savarankiškam darbui valandų neskirta, tačiau tuose pačiuose aprašuose savarankiško darbo užduotims atlikti priklausomai nuo praktikų apimties skirta nuo 60 iki 120 val. Tuomet lieka neaišku, ar tikrai klinikiniam rengimui lieka tik 1650 valandų, kas neatitinka aukščiau išdėstyto slaugytojo rengimui keliamo reikalavimo.

Studijų plane dalykai išdėstyti nuosekliai, pradedama nuo akušerinės slaugos. Pakeista studijų dalykų vieta: dalykas *Informacinės technologijos medicinoje* iš 4 semestro perkeltas į pirmą, dalykas *Sveikatos mokymas* iš 7 semestro perkeltas į 5. Pagal koreguotą studijų planą pradžioje studentai įgyja teorinių žinių, o po to klinikinių įgūdžių.

Studijų dalykas *Medicininė biochemija, mikrobiologija ir parazitologija* išskaidytas į atskirus dalykus *Mikrobiologija ir infekcijų kontrolė* ir *Medicininė biochemija*. *Pulmonologinė slauga* integruota į dalyką *Terapinė ir geriatrinė slauga*. Ekspertų nuomone, dalykas *Kardiologinė slauga* taip pat galėtų būti integruotas į dalyką *Terapinė ir geriatrinė slauga*, o dalykas *Kardiologinės slaugos praktika* – į dalykus *Terapinės slaugos praktika* ir *Geriatrinės slaugos praktika*, nes pagal LR Sveikatos apsaugos ministro 2015 m. lapkričio 24 d. įsakymą Nr. V-1330, konsultavimo paslaugas teikiantis bendrosios praktikos slaugytojas privalo turėti galiojančią bendrosios slaugos praktikos licenciją, būti baigęs ne trumpesnę kaip 288 valandų neformalaus švietimo programą „Sergančiųjų širdies nepakankamumu specializuota slauga“. Be to, dalyko *Kardiologinės slaugos praktika* apraše nurodyta terapinio pobūdžio praktikos atlikimo vieta.

Dalykų *Mikrobiologija ir infekcijų kontrolė*, *Slaugos teisė ir administravimas* apimtis yra per didelė. Studijų krypties dalykams *Vaiko sveikatos priežiūra ir slauga*, *Chirurginė slauga* skiriama tik po 3 kreditus.

Studijų dalykų aprašai pakoreguoti. Nurodyta, kuriame semestre dalykas studijuojamas. Anotacijos pakoreguotos ir pateiktos panašiu stiliumi. Studijų krypties dalykams tiksliai nurodytas būtinas pasirengimas dalyko studijoms.

Pateikti vienodi dalykų *Būtinoji medicinos pagalba ir intensyvioji slauga* bei *Būtiniosios medicinos pagalbos ir intensyviosios slaugos praktika* aprašai.

Pateiktas *Baigiamojo darbo* aprašas.

Programos rengėjų grupė suvienodino daugumos studijų dalykų rezultatus, juos orientuojant į studentą. Tačiau dalykų *Profesinė etika* bei *Sveikatos psichologija ir sociologija* dalis studijų rezultatų orientuota į studentą, dalis – į dėstytoją. Kai kurie dalykų studijų rezultatai (įsisavinti, suvokti, pateikti) išlieka sunkiai pamatuojami.

Ekspertai pastebėjo ir kitus netikslumus dalykų aprašuose. Pvz.: Dalyko *Sveikatos psichologija ir sociologija* apraše pateikti nekoreguoti Programos studijų rezultatai (išskyrus 3). Kai kuriuose dalykuose pasigendama sąsajų tarp Programos studijų rezultatų ir studijų dalykų rezultatų. Pvz.: Dalyko *Akušerinė slauga* apraše 4 Programos studijų rezultatui pasiekti išskeltas dalyko studijų rezultatas *Atpažinti nėščios moters organizmo kitimus, gimdymo fiziologiją*; Dalyko *Mikrobiologija ir infekcijų kontrolė* apraše 4 Programos studijų rezultatui pasiekti išskeltas

dalyko studijų rezultatas *Paaiškinti atsparumo antimikrobikams ypatumus ir imunologinės diagnostikos metodus.*

Programos rengėjai, atsižvelgdami į ekspertų pastabas, sukonkretino studijų dalykų turinį, be to, prie kiekvienos temos padidintas teorinių valandų skaičius iki 1-2 val.

Nepakeista dalyko *Sveikatos mokymas* tematika. Koreguotina dalyko *Bendroji slauga* tematika. Slaugos technikai skiriama tik 24 val. Studijų dalyke *Mikrobiologija ir infekcijų kontrolė* studijuojami tik oro-lašeline būdu ir kontaktiniu būdu plintančių mikroorganizmai, tuo tarpu plintantys kitais būdais nenagrinėjami.

Pagrindinės srities stiprybės:

Rengiant Programą vadovautasi *Slaugos studijų krypties aprašu*. Programos sandara atitinka bendruosius koleginių studijų programoms keliamus reikalavimus.

Pagrindinės srities silpnybės:

Iš Programos apraše pateiktos informacijos neaišku, ar klinikinio rengimo trukmė atitinka Slaugos studijų krypties aprašo reikalavimus.

Kai kurių studijų dalykų rezultatai suformuluoti netinkamai.

Kai kuriuose dalykuose pasigendama sąsajų tarp Programos studijų rezultatų ir studijų dalykų.

2.3. Personalas

Programos aprašo priede (P2) nepateikti 6 numatomų dėstytojų gyvenimo aprašai. Taip pat pagal Studijų kokybės vertinimo centro direktoriaus 2011 m. lapkričio 28 d. įsakymą Nr. 1-01-15776, apraše turi būti pateikti reikšmingiausi moksliniai, metodiniai darbai, parengti per paskutinius 7 metus. Kai kurių dėstytojų gyvenimo aprašuose nenurodytos projektinės, mokslo taikomosios veiklos vykdymo datos. Tai apsunkina personalo kvalifikacijos ir kompetencijos vertinimą.

Programos personalo kvalifikacija iš dalies atitinka teisės aktų reikalavimus. Studijų programai įgyvendinti numatyti 29 dėstytojai. Numatomų dėstytojų skaičius yra pakankamas studijų rezultatams pasiekti. Visi dėstytojai turi ne žemesnę kaip magistro kvalifikacinį laipsnį arba jam lygiavertę aukštojo mokslo kvalifikaciją.

24 proc. Programos dėstytojų visiškai neturi ar turi mažesnę kaip 3 metų darbo patirtį dėstomo dalyko srityje. Kai kurių dėstytojų kvalifikacija, jų praktinis darbas neatitinka studijų krypties (pavyzdžiui, studijų dalykus *Dietetika, Medicininė biochemija, mikrobiologija ir parazitologija, Profesinė etika* dėstys dėstytojai, įgiję inžinieriaus, vadybos magistro kvalifikacinį laipsnį). Pagal apraše pateiktą informaciją, tik 38 proc. Programoje numatytų

dėstyti dėstytojų turi daugiau nei 3 metų pedagoginės patirties. Yra dėstytojų, kurie pedagoginės patirties visai neturi.

Programoje dirbs 7 dėstytojai (24 proc.), turintys mokslo daktaro laipsnį, iš jų – 5 dėstys studijų krypties dalykus (pagal pateiktą ir nereguliuotą studijų planą, taip pat įtraukta docentė dr. Šablevičienė D.). Kito akademinio personalo, numatyto dėstyti studijų krypties dalykus, pareigų pasiskirstymas: 1 lektorius (5 proc.), net 14 dėstytojų (70 proc.) užims asistento pareigas.

Dauguma studijų krypties dėstytojų yra gydytojai (63 proc.) ir tik 37 proc. slaugytojų. Programos apraše teigiama, kad studentų profesinėms praktikoms vadovaus gydytojai ar bendrosios praktikos slaugytojai. Tai neatitinka Slaugos studijų krypties aprašo 56 punkto reikalavimo: „Profesinės veiklos praktikoms, vykdomoms realioje klinikinėje aplinkoje gali vadovauti slaugytojai, turintys galiojančią licenciją ir ne mažesnę kaip trejų metų darbo veiklos patirtį konkrečioje slaugos srityje“. Net trečdalis dėstytojų-sveikatos priežiūros specialistų dirba vadovaujama darbą. Ekspertams kyla abejonių, kaip dauguma studijų krypties dėstytojų suderins pedagoginę ir profesinę veiklas.

Numatomi Programos dėstytojai aktyviai vykdo projektinę veiklą, kelia profesinę kvalifikaciją Lietuvoje ir užsienyje, dalyvauja įvairiose asociacijose, darbo grupėse. Tačiau tik keli ketinamos vykdyti Programos dėstytojai dalyvauja mokslinėje veikloje (arba nenurodyta gyvenimo aprašuose), publikuoja straipsnius (pateikta net 1975, 1987 m. publikacijos). Dėstytojo Geležiaus A. publikacijos iš dalies atitinka slaugos studijų kryptį. Tik du bendrųjų koleginių studijų dalykų dėstytojai nurodė parengtus metodinius darbus. Ekspertų nuomone, numatomi studijų programos dėstytojai jau turėtų būti pasirengę metodinę medžiagą 1 semestro dėstomiems dalykams.

Kolegijoje sudarytos sąlygos akademinio personalo kvalifikacijos kėlimui, organizacinei, švietėjiškai, mokslinei veikloms vykdyti.

Dėstytojai pripažino, kad rengiant dalykų aprašus jiems trūko žinių, patirties. Susitikimo kolegijoje metu dėstytojai-praktikai patikino, kad ligoninių, poliklinikų vadovybė suinteresuota slaugytojų rengimu, taip pat palankiai vertina, kad jų darbuotojai pakviesti dėstyti, tad žada sudaryti sąlygas praktinio ir pedagoginio darbo derinimui.

Pataisymai atlikti atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas

Po ekspertų rekomendacijų sustiprintas akademinis personalas, įtraukiant keturis naujus dėstytojus. Dėstytojų gretas papildė slaugos magistrė, kuri dėstys studijų krypties dalyką *Gerontologija* ir vadovaus praktiniam mokymui. Dalyką *Sveikatos psichologija ir sociologija* dėstys socialinių mokslų doktorantė. Dėstytojui, kurio mokslinė veikla neatitiko slaugos studijų krypties, minimaliai sumažintas dėstomų dalykų skaičius.

Ekspertų nuomone, akademinio personalo kvalifikacija, pedagoginė darbo patirtis, dėstytojų pasiskirstymas pagal pareigas pasikeitė nežymiai. Pavyzdžiui, studijų dalykus *Profesinė etika, Medicininė biochemija, Dietetika* dėstys dėstytojai, įgiję inžinieriaus, vadybos magistro kvalifikacinį laipsnį.

Pagrindinės srities stiprybės:

Studijų krypties dalykus dėstantys mokslo daktaro laipsnį turintys dėstytojai.

Dėstytojų skaičius yra tinkamas numatomiems Programos studijų rezultatams pasiekti.

Pagrindinės srities silpnybės:

Didelė dalis dėstytojų neturi pedagoginės patirties.

Mokslinės veiklos neatitikimas studijų kryptčiai. Metodinės medžiagos trūkumas.

2.4. Materialieji ištekliai

Teorinis rengimas vyks Informacijos ir ryšių technologijų, Vadybos ir inžinerijos fakultetų, Regioninio technologijų centro patalpose. Ekspertai vizito į AK metu įsitikino, kad visos teorinio mokymo auditorijos aprūpintos įranga: kompiuteriais, multimedijiniais projektoriais, lentomis, įdiegta ir naudojama virtualaus mokymosi aplinka MOODLE. Auditorijų ir vietų skaičius Programai realizuoti yra pakankamas. Auditorijos atitinka šiuolaikinius reikalavimus. Pagal Programos apraše pateiktą informaciją, įrengti nauji specializuoti kabinetai, skirti Programai vykdyti (Bendrosios slaugos, Pirmosios pagalbos, Akušerinės slaugos, Chirurginės slaugos, Skubios medicininės pagalbos kabinetai). Specializuoti kabinetai pritaikyti studentų klinikiams praktiniams įgūdžiams ugdyti, sudarytos sąlygos įvairių studijų metodų taikymui (pavyzdžiui, demonstravimas, darbas porose, darbas su simulatoriais ir kt.). Vienu metu juose gali dirbti iki 15 studentų. Taip pat ikiklinikinėms studijoms ir klinikiams praktikoms atlikti bus naudojamos Alytaus apskrities Stasio Kudirkos ligoninės techninė bazė, AK Regioninio technologijų centro laboratorijos. Vizito metu tiek socialiniai partneriai, tiek Programos rengėjai patikino, kad minėta ligoninė turi mokomąsias patalpas, aprūpintas reikiamomis priemonėmis, kadangi jau daugelį metų vykdo mokymus slaugytojų padėjėjams, kvalifikacijos tobulinimo renginiai vedami slaugytojams ir gydytojams, ligoninės bazėje praktiką atlieka kitų sveikatos priežiūros specialybių studentai.

Ekspertų nuomone, įvertinus perspektyvinį materialinių išteklių plėtros planą ir Alytaus miesto savivaldybės sprendimą 2016-2018 metais kasmet skirti po 100 000 eurų Programos

materialiniam aprūpinimui, matyti, kad yra sudarytos realios galimybės įsigyti modernią praktinio mokymo įrangą.

Programos apraše nepateikta informacija apie Programos vykdymui reikalingą literatūrą, sukauptą Kolegijos bibliotekoje, elektroninių knygų ir žurnalų duomenų bazes. Vizito metu buvo aplankyta AK biblioteka, turinti pakankamą skaičių gerai įrengtų darbo vietų studentų savarankiškomis studijoms. Programos rengėjai patikino, kad numatyta įsigyti reikalingos literatūros iš karto gavus patvirtinimą apie teigiamą Programos įvertinimą.

Taip pat Programos rengėjai patikino, kad būsimieji studentai galės naudotis Alytaus miesto bibliotekos fondais. Ši biblioteka įsikūrusi viename pastate su Informacijos ir ryšių technologijų fakultetu, kuriame vyks didelė dalis Programos studijų.

Praktikų bazė atitinka studijų krypties reikalavimus. Dėl Programos vykdymo pasirašytos sutartys su Alytaus miesto ir regiono asmens sveikatos priežiūros įstaigomis. Vis tik, ekspertai nerekomenduotų vykdyti studentų praktinio mokymo VŠĮ Alytaus apskrities tuberkuliozės ligoninėje.

Pagrindinės srities stiprybės:

Socialinių partnerių finansinė parama.

Specializuotų kabinetų įrengimas.

Programai vykdyti numatyta praktinio mokymo bazė yra taip pat visiškai tinkama.

Pagrindinės srities silpnybės:

Programai reikalingų bibliotekos išteklių ribotumas.

2.5. Studijų eiga ir jos vertinimas

AK nuo 2008 m. yra prisijungusi prie Lietuvos aukštųjų mokyklų asociacijos bendrajam priėmimui organizuoti (LAMA BPO) ir priėmimą į AK vykdo per šią sistemą. Kaip teigiama Programos apraše, pagrindiniai priėmimui į pirmosios pakopos studijų programą būtini dalykai bei kriterijai yra numatomi Priėmimo į Alytaus kolegiją taisyklėse. Priėmimo reikalavimai grindžiami LR Švietimo ir mokslo ministerijos patvirtinta geriausiai vidurinio ugdymo programą baigusiųjų eilės sudarymo atitinkamais metais tvarkos aprašu.

Programos rengėjai pažymi, kad aukštoji mokykla aktyviai viešina studijas įvairiuose renginiuose, leidiniuose, susitikimuose su moksleiviais ir pan. Susitikimo kolegijoje metu tiek administracijos, tiek socialinių partnerių atstovai teigė, kad informacija apie ketinamą vykdyti Programą Alytuje yra plačiai pasklidusi tiek visuomenėje, tiek medikų bendruomenėje. Didelį susidomėjimą studijomis išreiškia slaugytojų padėjėjai, siekiantys aukštojo slaugos studijų krypties

išsilavinimo. Pastarųjų studijas labai palaiko socialinių partnerių atstovai, tokiu būdu matydami realią personalo išteklių papildymo perspektyvą.

Planuojama į pirmą kursą kasmet priimti po 25-30 studentų. Kaip numato Slaugos studijų krypties aprašas, studijos bus vykdomos tik nuolatine studijų forma.

Planuojama studijas vykdyti būsimame AK Sveikatos priežiūros fakultete ir Alytaus apskrities S. Kudirkos ligoninės padaliniuose.

Programoje numatyti **studijų metodai** yra šiuolaikiniai, į studentą orientuoti, tokie, kaip interaktyvi paskaita, darbas grupėse, atvejo analizė, refleksija žodžiu, vaidmenų žaidimai, saviugdų pratimai ir kiti. Tačiau kartais neaišku, ar tikrai vienodi studijų metodai tinkami to paties studijų dalyko skirtingiems studijų rezultatams pasiekti (pavyzdžiui, studijų dalykuose *Profesinė užsienio kalba, Aplinkos ir žmonių sauga, Medicininė biochemija, mikrobiologija ir parazitologija, Bendruomenės slauga, Higiena ir infekcijų kontrolė, Fizinė medicina ir rehabilitacija*). Neaišku, ar kai kuriuose, ypač mažos apimties dalykuose su labai mažu kontaktinių valandų skaičiumi yra pagrįsta tokia studijų metodų įvairovė.

Nors Programos apraše teigiama, kad Programos rezultatų sąsajos su studijų dalykų rezultatais bei studijų ir studentų pasiekimų vertinimo metodais pateikiamos 1 lentelėje, šioje lentelėje vertinimo metodai nėra nurodyti.

Studijų dalykų aprašuose kaip teigiamą aspektą reikėtų pažymėti numatytus vertinimo kriterijus.

Studijų rezultatų vertinimui taikomas kaupiamasis vertinimas. Skirtingos kaupiamojo vertinimo dalys turėtų vertinti skirtingus studijų rezultatus, tačiau ši nuostata netaikoma kai kuriuose studijų dalykuose – visi dalyko studijų rezultatai vertinami tais pačiais vertinimo būdais (pavyzdžiui, studijų dalykai *Profesinė užsienio kalba, Gerontologija, Akušerinė slauga, Fizinė medicina ir rehabilitacija*). Kai kuriuose studijų dalykuose pasirinktas tik vienas vertinimo būdas – egzaminas (pavyzdžiui, studijų dalykas *Pulmonologinė slauga*).

Žinių ir gebėjimų vertinimo sistemoje nenurodyta kiekvieno savarankiško darbo vertinimo dalis galutiniam vertinime. Dalykų aprašuose numatytas netolygus savarankiškų darbų atsiskaitymų skaičius numatytiems kreditams (pavyzdžiui, studijų dalykas *Bendroji slauga* – 9 kreditai ir du savarankiški darbai, *Gerontologija* – 3 kreditai ir 11 atsiskaitymų).

Daugumoje 3 kreditų apimties studijų dalykų numatyta daug atsiskaitymų. Reikėtų pagalvoti, ar visada tikslinga vieną studijų rezultatą vertinti per kelis atsiskaitymus, nes taip labai padidėja studento krūvis. Reikėtų apibrėžti, kiek tarpinių atsiskaitymų turėtų būti priklausomai nuo dalyko apimties.

Studijų procese numatomi taikyti neaiškūs studijų metodai (pavyzdžiui, literatūros studijos; praktinės užduotys; skaitant paskaitas; demonstruojant vaistus, priemones vaistų

intervencijoms; pritaikyti praktikoje; mokymasis internetu/nuotolinis mokymas ir kt.). Siūloma praktikos aprašuose nenurodyti studijų metodų arba jie labai aiškiai turėtų sietis su praktinių gebėjimų ugdymu (tikėtų tokie metodai kaip stebėjimas, demonstravimas, atvejo analizė).

Pataisymai atlikti atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas

Iš dalies atsižvelgta į rekomendaciją „Peržiūrėti studijų metodus, siekiant užtikrinti jų sąsają su dalyko studijų rezultatais“ – kai kuriuose dalykų aprašuose lieka neaišku, ar tikrai vienodi studijų metodai tinkami to paties studijų dalyko skirtingiems studijų rezultatams pasiekti (pavyzdžiui, studijų dalykuose *Anatomija, fiziologija ir patologija, Akušerinė slauga, Medicininė biochemija, Bendruomenės slauga, Fizinė medicina ir rehabilitacija*). Neaišku, ar kai kuriuose, ypač mažos apimties dalykuose su labai mažu kontaktinių valandų skaičiumi yra pagrįsta studijų metodų įvairovė.

Rekomendacija „Aiškiai nurodyti savarankiško darbo užduotis, valandas, jas susieti su studento pasiekimų vertinimo kriterijais“ taip pat įgyvendinta iš dalies. Savarankiško darbo užduotys formuluojamos skirtingais aspektais. Vienuose aprašuose įvardijama bendrai kaip pasirengimas pratyboms ar literatūros studijavimas, kituose – užduotys siejamos su konkrečiomis temomis, tiesa, ne visada jos dera su dalyko turinio lentelėje pateiktomis temomis ir savarankiškam darbui skirtomis valandoms (pavyzdžiui, dalykai *Sveikatos psichologija ir sociologija, Bendruomenės slauga*).

Ekspertai atkreipė dėmesį, kad skirtingos kaupiamojo vertinimo dalys turėtų vertinti skirtingus studijų rezultatus, tačiau ši nuostata netaikoma kai kuriuose studijų dalykuose – visi dalyko studijų rezultatai vertinami tais pačiais vertinimo būdais išlieka aktuali, pavyzdžiui, studijų dalykų *Medicininė biochemija, Akušerinė slauga, Anatomija, fiziologija ir patologija, Bendruomenės slauga* aprašuose).

Išlieka aktuali pastaba, kad 3 kreditų apimties studijų dalykuose numatyta daug atsiskaitymų.

Pagrindinės srities stiprybės:

Taikomas kaupiamasis vertinimas studijų rezultatams vertinti.

Dalykų aprašuose nurodyti vertinimo kriterijai.

Pagrindinės srities silpnybės:

Kai kurių studijų dalykų visi studijų metodai vienodi visiems studijų rezultatams pasiekti.

Kai kurių studijų dalykų visi studijų rezultatai vertinami tais pačiais vertinimo būdais.

2.6. Programos vadyba

Kaip teigiama Programos apraše, Kolegijoje 2013 metais įdiegta Vidinė studijų kokybės vadybos sistema, parengtas bei patvirtintas Kokybės vadovas su priedais bei nustatyti ir patvirtinti kokybiniai ir palyginamojo vertinimo veiklos rodikliai. Kolegijai išduotas standarto ISO 9001:2008 atitikties sertifikatas Nr. 136669-2013-AQ-LTU-FINAS.

Kaip teigia Programos rengėjai, įgyvendinant studijų kokybės gerinimą dalyvauja ir prisiima atsakomybę visi AK struktūriniai padaliniai. Apraše išdėstyta AK atskirų padalinių atsakomybė. Susitikimų metu buvo paaiškinta, kad tiek ketinamų, tiek vykdomų studijų programų kokybės užtikrinimas yra aprašytas kaip kokybės sistemos procesai, turintys atsakingus asmenis-proceso šeimininkus.

Kiekvienai studijų programai yra sudaromas studijų programos komitetas (toliau – Komitetas), kurio sudėtis patvirtinama AK direktoriaus įsakymu. Komitetas atsakingas už studijų programos vykdymą ir kokybės užtikrinimą. Komiteto sudėtį suformuoja studijų programos koordinatorius (toliau – Koordinatorius). Komitetą sudaro ne mažiau kaip 6 asmenys: Koordinatorius (studijų programos katedros dėstytojas) – Komiteto pirmininkas. Kol kas ketinama vykdyti Programa turi tik Koordinatorių.

Koordinatorius, atsižvelgdamas į Komiteto ir socialinių dalininkų siūlymus, teikia Fakulteto tarybai naujus studijų programos projektus bei pasiūlymus dėl studijų programos dalykų tobulinimo ar naujų parengimo. AK studentams yra sudaromos galimybės dalyvauti studijų programos administravime ir kokybės užtikrinime.

Ekspertai įsitikino, kad informacija apie studijų programos kokybės vertinimą bei gautus rezultatus pateikiama AK internetiniame puslapyje.

Susitikimo metu paaiškėjo, kad dėstytojai dalyvauja studijų kokybės gerinimo bei vertinimo veiklose. Socialiniai dalininkai taip pat prisidės prie studijų kokybės vertinimo bei gerinimo.

Rengiant studijų programą Programos rengimo grupė konsultavosi su Alytaus regiono gydymo ir reabilitacijos įstaigų vadovais bei darbuotojais. Tai susitikimo metu patvirtino ir minėti darbdavių atstovai, kiti socialiniai partneriai. Sveikintina, kad, kaip pažymėjo administracijos atstovai, Programos rengimas nebuvo skubotas, jis buvo numatytas jau 2014-2016 m. AK strateginiame plane, buvo konsultuotasi ir su kitų aukštųjų mokyklų atstovais. Glaudi partnerystė davė teigiamų rezultatų – socialiniai partneriai entuziastingai, tame tarpe ir finansiškai, remia naujos programos atsiradimą. Tai liudija ir modernios praktinio mokymo bazės kūrimas.

Nors Programos apraše minima, kad vyko dėstytojų mokymai rengiant dalykų aprašus, iš dalykų aprašų kokybės ir dėstytojų pasisakymų susitikimo metu, matyti, kad kai kuriems

dėstytojams rengiant dalykų aprašus trūko patirties. Tai pripažino ir Programos rengimo grupės nariai.

Pataisymai atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas

Atsižvelgiant į ekspertų pastabą, kad dėstytojai nebuvo pakankamai konsultuojami rengiant Programos aprašą, Alytaus kolegijos rašte teigiama, kad 2016 m. birželio 8-10 d.d. kolegijoje buvo organizuoti mokymai dėstytojams studijų dalykų rezultatų formulavimo ir jų dermės su studijų rezultatais, temų formulavimo ir jų plotmės, studijų metodų parinkimo, literatūros sąrašo reikalavimų klausimais. Aukštoji mokykla, vadovaudamasi kokybės procedūra „Personalo valdymas“ 2016-2017 m. m. toliau planuoja personalo mokymus sveikatos priežiūros administravimo, pedagogikos, studijų kokybės klausimais.

Reikia pažymėti, kad dalykų aprašų kokybė pagerėjo, nors dar nemažai netikslumų lieka (žr. skyrių 2.2. ***Programos sandara***)

Pagrindinės srities stiprybės:

Socialinių partnerių įtraukimas į ketinamos vykdyti Programos rengimo procesą.

Pagrindinės srities silpnybės:

Dalykų aprašų kokybė.

III. REKOMENDACIJOS

Rekomendacijos, kurias aukštoji mokykla turėtų įgyvendinti per 10 dienu:

3.1. Koreguoti Programos studijų rezultatus, juos skirstant pagal atitinkamų žinių taikymą ir profesinių veiklų vykdymą; ***atsižvelgta pilnai***

3.2. Koreguoti studijų planą:

3.2.1. praktiniam mokymui skirti ne mažiau kaip pusę būtiniosios rengimo trukmės (2300 val.); ***atsižvelgta iš dalies, nes neiškliai pateikta ta pati informacija skirtingose Programos aprašo vietose***

3.2.2. į studijų planą įtraukti naujus studijų dalykus, susietus su sociologija, administravimo pagrindais; ***atsižvelgta pilnai***

3.2.3. apjungti studijų krypties dalykus, siekiančius tų pačių studijų rezultatų; ***atsižvelgta iš dalies***

3.2.4. studijų dalykų apimtį koreguoti priklausomai nuo siekiamų studijų rezultatų skaičiaus; ***atsižvelgta iš dalies***

3.2.5. peržiūrėti studijų dalykų vietą studijų plane, laikantis studijų sistemingumo, nuoseklumo; *atsižvelgta pilnai*

3.2.6. studijų dalykui *Profesinė užsienio kalba* kaip alternatyvas parengti aprašus prancūzų/vokiečių kalbų profesinių žinių gilinimui. *atsižvelgta pilnai*

3.3. Koreguoti dalykų aprašus:

3.3.1. koreguoti studijų dalykų rezultatus, siekiant sąsajų su Programos studijų rezultatais; *atsižvelgta iš dalies*

3.3.2. dalyko apraše nurodyti semestrą; *atsižvelgta pilnai*

3.3.3. suvienodinti studijų dalykų anotacijų stilių; *atsižvelgta pilnai*

3.3.4. formuluoti į studentą orientuotus studijų dalykų rezultatus; *atsižvelgta iš dalies*

3.3.6. peržiūrėti studijų metodus, siekiant užtikrinti jų sąsają su dalyko studijų rezultatais; *atsižvelgta iš dalies*

3.3.7. aiškiai nurodyti savarankiško darbo užduotis, valandas, jas susieti su studento pasiekimų vertinimo kriterijais; *atsižvelgta iš dalies*

3.3.8. studijų dalykų turinyje pateikti konkrečius temų ir potemių pavadinimus, skiriant kiekvienai temai mažiausiai po 2 val.; *atsižvelgta iš dalies*

3.3.9. tiksliau apibrėžti vertinimo kriterijus, kurie derėtų su dalyko studijų rezultatais, tematika, studijų metodais; *atsižvelgta iš dalies*

3.3.10. peržiūrėti, koreguoti pagrindinės ir papildomos literatūros sąrašus. *atsižvelgta iš dalies*

Kitos rekomendacijos:

3.4. Programos vykdymo procese vadovautis ES, Lietuvos Respublikos teisės aktais, Alytaus kolegijos dokumentais;

3.5. numatyti studijų krypties pasirenkamųjų dalykų;

3.6. pirmajame semestre dėstomiems dalykams parengti metodinę medžiagą;

3.7. planuoti ir įsigyti literatūros šaltinių, reikalingų pirmojo semestro dalykų studijoms;

3.8. pritraukti dėstytojų, turinčių slaugos magistro laipsnį.

IV. Apibendrinamasis įvertinimas

Alytaus kolegijos ketinama vykdyti studijų programa *Bendrosios praktikos slauga* vertinama teigiamai.

Eil. Nr.	Vertinimo sritis	Srities įvertinimas, balai
1	Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai	3
2	Programos sandara	2
3	Personalas	2
4	Materialieji ištekliai	3
5	Studijų eiga ir jos vertinimas	3
6	Programos vadyba	3
	Iš viso:	16

1-Nepatenkinamai (yra esminių trūkumų, kuriuos būtina pašalinti)

2-Patenkinamai (tenkina minimalius reikalavimus, reikia tobulinti)

3-Gerai (sistemiškai plėtojama sritis, turi savitų bruožų)

4-Labai gerai (sritis yra išskirtinė)

Grupės vadovas: Rita Liepuonienė

Grupės nariai: Emilija Tamašauskienė